

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.1.2009
KOM(2008) 907 endelig

2007/0196 (COD)

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

**Rådets fælles holdning til vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om
ophævelse af direktiv 2003/55/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

Rådets fælles holdning til vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophævelse af direktiv 2003/55/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas

1. SAGSFORLØB

Forelæggelse af forslaget for Europa-Parlamentet og Rådet (dokument KOM(2007) 529 - 2007/0196 (COD)):	19.9.2007
Udtalelse vedtaget af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg:	22.4.2008
Udtalelse vedtaget af Regionsudvalget:	10.4.2008
Udtalelse vedtaget af Europa-Parlamentet (førstebehandling):	9.7.2008
Fælles holdning vedtaget enstemmigt:	[9.1.2008]

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Forslaget er et led i den tredje lovpakke for det indre marked for gas og el ("tredje pakke"), som også omfatter to direktiver og tre forordninger.

Hovedsigtet med pakken er at opstille de lovrammer, der er nødvendige for at gennemføre en fuldstændig åbning af markederne og skabe et fælles gas- og elmarked i EU til fordel for Unionens borgere og industri. Det vil bidrage til at holde priserne på det lavest mulige niveau og øge tjenestekvaliteten og forsyningssikkerheden.

Dette nås først og fremmest med:

- mere effektivt lovpligtigt tilsyn udført af uafhængige nationale tilsynsmyndigheder
- oprettelse af et agentur, som skal sikre et effektivt samarbejde mellem nationale reguleringsmyndigheder, og træffe afgørelse i vigtige spørgsmål af grænseoverskridende karakter
- obligatorisk samarbejde mellem netoperatører med sigte på at harmonisere alle regler vedrørende energitransport i EU og samordne planlægningen af investeringer
- en effektiv adskillelse af energiproduktion og -transmission med henblik på at løse eventuelle interessekonflikter, fremme investeringer i nettene og forebygge diskriminerende adfærd
- øget gennemsækelighed og et bedre fungerende detailmarked
- øget solidaritet og regionalt samarbejde mellem medlemsstaterne for at sikre en bedre forsyningssikkerhed.

3. BEMÆRKNINGER TIL DEN FÆLLES HOLDNING

3.1. Generelle bemærkninger

De fælles holdninger, som Rådet har vedtaget om de fem lovtekster, der udgør den tredje pakke, bevarer alle de væsentlige dele i Kommissionens forslag, som er nødvendige for at sikre det indre gas- og elmarkeds korrekte funktion og - mere alment - for at nå de vigtige mål, der er beskrevet i det foregående. Kommissionen kan derfor generelt støtte den fælles holdning (se punkt 3.2).

Førstebehandlingen var fokuseret på at nå til enighed med Rådet. Europa-Parlamentets ændringsforslag blev derfor ikke formelt integreret i den fælles holdning. Forhandlingerne herom finder sted i forbindelse med andenbehandlingen. Nogle af Europa-Parlamentets ændringsforslag er der dog taget hensyn til i den fælles holdning (se punkt 3.3). Kommissionen mener, at der ved andenbehandlingen bør tages hensyn til en række ændringsforslag, som endnu ikke er medtaget (se punkt 3.4).

3.2. Særlige bemærkninger

De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er:

3.2.1 Effektiv adskillelse

Den fælles holdning godtager tre modeller for gas og el, der giver en effektiv adskillelse.

Løsningen med ejerskabsretlig adskillelse og modellen med uafhængige systemoperatører (USO) er vedtaget. Kommissionen mener fortsat, at ejerskabsretlig adskillelse er den bedste løsning.

Rådet har medtaget en tredje løsning i sin fælles holdning, nemlig uafhængige transmissionsoperatører (UTO), som giver transmissionssystemoperatører mulighed for fortsat at være en del af integrerede virksomheder, men fastsætter detaljerede regler for autonomi, uafhængighed og investeringer, og en særlig revisionsbestemmelse, som kan udløse forslag til lovgivning. Kommissionen er af den opfattelse, at disse detaljerede regler sørger for en acceptabel grad af effektiv adskillelse. Kommissionen kan acceptere UTO-løsningen som en del af et samlet kompromis, men den må ikke være svagere end løsningen i den fælles holdning og skal omfatte de strengest mulige krav, man kan nå til politisk enighed om.

I modsætning til Kommissionens forslag er ejerskab af minoritetsandele tilladt ved ejerskabsretlig adskillelse, men uden stemmeret, så der ikke er nogen utilbørlig indflydelse.

Det gælder for alle løsningerne, at transmissionssystemoperatøren skal certificeres af den nationale tilsynsmyndighed. Den fælles holdning fjerner dog Kommissionens bindende tilsynsrolle og fastsætter i stedet en forpligtelse for de nationale tilsynsmyndigheder om at tage størst muligt hensyn til Kommissionens holdning.

I den fælles holdning indgår også en artikel, som giver medlemsstaterne mulighed for at træffe foranstaltninger, som sikrer ensartede markedsforhold for alle, såfremt disse foranstaltninger er forholdsmæssige, ikkediskriminerende, gennemskuelige og forenelige med EF-traktaten. Sådanne foranstaltninger må kun gennemføres efter forudgående tilsagn fra Kommissionen. Kommissionen mener, at denne bestemmelse rammer den rigtige balance mellem en erkendelse af, at der kan findes flere forskellige adskillelsesmodeller på det indre marked for energi og at give medlemsstaterne mulighed for at skabe ensartede forhold inden for deres territorium for så vidt angår disse forskellige modeller. Den kan derfor accepteres.

For så vidt angår "tredjelandsklausulen", fastslog Kommissionens forslag, at der er behov for en international aftale, hvis investorer fra tredjelande skal kunne erhverve en kontrollerende andel af EU-transmissionsnet. Investorer fra tredjelande skal også overholde reglerne om

ejerskabsretlig adskillelse, der er underlagt Kommissionens tilsyn. I den fælles holdning er en aftale med et tredjeland ikke længere en forudsætning for, at en investor fra det pågældende tredjeland kan erhverve en kontrollerende andel. I forbindelse med certificeringsproceduren skal medlemsstaten ud over at sikre overholdelsen af de tre adskillelsesmodeller afvise certificeringen, hvis denne udgør en trussel mod den pågældende medlemsstats eller Fællesskabets energiforsyningsikkerhed. Den nationale myndighed skal konsultere Kommissionen og tage størst muligt hensyn til Kommissionens holdning. Den fælles holdning bevarer de væsentlige mål i Kommissionens forslag og kan derfor accepteres som led i et samlet kompromis.

3.2.2 Nationale tilsynsmyndigheder

I det væsentlige godtages Kommissionens forslag med oprettelse af nationale tilsynsmyndigheder, som er uafhængige af staten, og som har vide beføjelser over både nettene og forsyningsmarkederne.

Oplødningen af Kommissionens forslag omfatter bl.a. beføjelser, som ikke har noget at gøre med de centrale netreguleringsopgaver, f.eks. politikker for vedvarende energikilder, forskningsudvikling, forsyningsikkerhed og public service-forpligtelser. Uafhængigheden begrænses på en måde, som ikke påvirker det centrale princip, dvs. forpligtelsen til at respektere andre kompetente myndigheders rolle, f.eks. når det gælder miljømæssig bæredygtighed eller public service-forpligtelser, lovfæstet budgetkontrol, domstolskontrol og eventuelle fornyelse af tilsynsmyndighedens forvaltning.

Den fælles holdning bevarer i det væsentlige kernen i Kommissionens forslag og kan derfor accepteres. Som anført nedenfor, ville det være gavnligt, hvis man i den fælles holdning indsætter nogle af Europa-Parlamentets ændringsforslag, som afklarer og kompletterer de nationale tilsynsmyndigheders rolle.

3.2.3 Retningslinjer vedtaget under udvalgsproceduren

Retningslinjerne er gjort fakultative, og nogle af dem er fjernet helt (public service-forpligtelser, nationale tilsynsmyndigheders beføjelser og opgaver, detailmarkeder og effektiv adskillelse af systemdriften på distributionsniveau). De tilbageværende retningslinjer er absolut væsentlige.

3.2.4 Undtagelser

Rådet indførte generelle undtagelser for små/isolerede systemer for Cypern, Luxembourg og Malta samt for Estland, Finland og Letland, indtil en af disse medlemsstater er forbundet til et system i en anden medlemsstat end Estland, Finland, Letland eller Litauen.

3.3. Aspekter i den fælles holdning, der afspejler Europa-Parlamentets ændringsforslag

En række af Europa-Parlamentets ændringsforslag er afspejlet i den fælles holdning, enten med samme formulering eller indhold. Der er tale om følgende: Europa-Parlamentets ændringsforslag (78, 125 rev, 135 rev, 138 rev) om UTO-løsningen er konceptuelt på linje med den fælles holdning. Europa-Parlamentet kræver dog, at der udnævnes en forvalter, som skal sikre både transmissionssystemoperatørens uafhængighed og samtidig dennes værdi for den vertikalt integrerede virksomhed.

Ændringsforslag 63 om anvendelse af adskillelse på offentlige enheder er også medtaget.

Følgende ændringsforslag er også delvis medtaget i den fælles holdning: ændringsforslag 55 og 104 om styrket regionalt samarbejde, ændringsforslag 91 om nationale

tilsynsmyndigheders uafhængighed, ændringsforslag 93 om nationale tilsynsmyndigheders forpligtelser og ændringsforslag 95 og 96 om metoderne for godkendelse af takster.

3.4. Ændringer fra Europa-Parlamentet, som Kommissionen har accepteret, men som Rådet ikke har godkendt

Kommissionen kan helt eller delvis acceptere størstedelen af Parlamentets ændringsforslag – visse steder dog med forbehold af en mere præcis formulering eller omskrivning. Det gælder i følgende tilfælde:

3.4.1 Tilsynsmyndighedernes rolle

Kommissionen støtter generelt de af Parlamentets ændringsforslag, som styrker de nationale tilsynsmyndigheders rolle og uafhængighed (f.eks. godkendelse og håndhævelse af transmissionssystemoperatørers årlige investeringsplaner, håndhævelse af forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, overvågning af konkurrencebegrænsende aftalepraksis, strenge regler og indgriben for at genskabe konkurrencen på forsyningsmarkederne og autonom finansiering af tilsynsmyndighederne).

Langfristede aftaler er acceptable, hvis de overholder konkurrencereglerne, men der opmuntres ikke til at bruge dem, da de kan have en vis isolerende virkning på markedet. Selv om prislofter kan være nyttige i ekstraordinære tilfælde og under klart definerede omstændigheder, foretrækkes det i den aktuelle situation med regulerede priser ikke at have særlige retlige bestemmelser, der kan forhindre markedsåbningen i en lang række medlemsstater.

Princippet, der ligger til grund for ændringsforslag, som sigter mod at fremme energieffektivitet, kan generelt støttes. Ændringsforslaget, som sigter mod at indføre en forpligtelse til at indføre prisformler med stigende priser i takt med stigende forbrug, kan dog ikke accepteres. Det bør på baggrund af en sådan forpligtelses kompleksitet og økonomiske konsekvenser, og fordi der findes andre måder at nå samme resultat, overlades til markedet selv at fastsætte sine egne prisformler.

3.4.2 Forbrugerrettigheder

Kommissionen støtter generelt de af Europa-Parlamentets ændringsforslag, som øger forbrugernes rettigheder. Det gælder navnlig udvidelsen af bilag A, leverandørernes forpligtelse til at opstille tilstrækkelige forudbetalingsfakturaer, medlemsstaternes gensidige anerkendelse af forsyningsstilladelser, udpegelse af et enkelt nationalt kontaktpunkt, hvor forbrugerne kan få alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder og udpegelsen af en ombudsmand på nationalt niveau. Forslaget om at indføre intelligente energimålere i løbet af en 10-års periode kan også støttes i princippet, men det præcise omfang og formuleringen må overvejes nøje.

Hvad angår et energiforbrugercharter, så erkender Kommissionen, at informationer til forbrugerne er væsentlige for et velfungerende forsyningsmarked. Kommissionen har udviklet et informationsværktøj i form af en tjekliste for europæiske energiforbrugere, som har til formål at oplyse forbrugerne om deres rettigheder. Borgernes Energiforum er drivkraften, når det gælder om at skabe konkurrence på detailmarkederne og at sikre beskyttelsen af energiforbrugerne i EU. Tjeklisten videreudvikles af Energiforummet. Forbrugercharteret udvikles på grundlag af bilag A til direktiverne og direktiver om almen forbrugerbeskyttelse og har derfor ikke nogen yderligere retsværdi. Charteret kan desuden af retlige grunde ikke integreres i direktiverne, da det duplikerer bestående rettigheder. Kommissionen kan derfor ikke støtte ændringsforslag, som sigter mod at integrere et energiforbrugercharter i direktivet. Kommissionen kan dog gå med til en revisionsbestemmelse, der pålægger Kommissionen at

forelægge en rapport om gennemførelsen af bilag A inden tre år efter direktivets anvendelsesdato.

Kommissionen støtter også sigtet med ændringsforslag vedrørende distributionssystemoperatørers rolle. Forslagene må dog overvejes nøjere for at sikre, at de er gennemførlige i praksis.

3.4.3 Bekæmpelse af energifattigdom

Europa-Parlamentet ønsker, at medlemsstaterne forpligtes til at indføre foranstaltninger vedrørende bekæmpelse af energifattigdom i deres nationale energihandlingsplaner. Dette skal sikre, at antallet af personer, som lever i energifattigdom, mindskes, at pensionister og handicappede ikke kan få afbrudt deres forsyninger om vinteren, og at energifattigdom fastlægges på nationalt niveau ud fra en fællesskabsdefinition for evnen til at opvarme boliger, jf. Verdenssundhedsorganisationens definition.

Kommissionen har ikke foreslået nogen ændringer til de bestående retlige rammer, som allerede pålægger medlemsstaterne at beskytte udsatte forbrugere.

Energifattigdom er ikke et begreb, der bruges i alle medlemsstater, og foranstaltninger til bekæmpelse af fattigdom kræver, at der tages hensyn til alle aspekter af energi- og samfundspolitik. Kommissionen mener, at brugen af energipolitik som eneste værktøj hertil vil skævvride energimarkedet. Det står medlemsstaterne frit at fastlægge en definition af sårbare forbrugere med henvisning til personer, som lever i energifattigdom. Kommissionen kan derfor støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at fastlægge en definition for energifattigdom inden for rammerne af en definition for udsatte forbrugere på nationalt niveau, men støtter ikke definitionen af energifattigdom på fællesskabsniveau.

Kommissionen mener desuden, at en forpligtelse på fællesskabsniveau til at sørge for, at antallet af personer, som lever i energifattigdom, mindskes, vil være upassende, idet der så ikke tages hensyn til den brede politiske indsats, der kræves for at løse dette problem. Kommissionen kan dog støtte et generelt mål om at mindske antallet af personer, der lever i energifattigdom.

Kommissionen kan også støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre særlig beskyttelse af pensionister og handicappede personer om vinteren og til at aflægge beretning til Kommissionen om foranstaltninger vedtaget med dette mål for øje. Kommissionen støtter også alment de medlemsstater, der har opfyldt deres forpligtelse til at definere udsatte forbrugere, herunder også med henvisning til undgåelse af forsyningsafbrydelser, men mener, at et absolut forbud er for vidtrækkende.

3.4.4 Adgang til oplagring og LNG

Parlamentets ændringsforslag, som underbygger adgangen til oplagring (artikel 19), kan støttes, men ikke fjernelsen af den retlige og driftsmæssige adskillelse.

Parlamentets forslag om at tillade forhandlet tredjepartsadgang for LNG kan ikke accepteres i den nuværende form.

3.4.5 Andre spørgsmål

Europa-Parlamentets ændringsforslag, som understreger transmissionssystemoperatørers forpligtelser i forbindelse med håndtering af overbelastninger, investeringer i ny kapacitet og åbenhed, kan generelt accepteres af Kommissionen. Kommissionen kan også støtte kravet om mere samarbejde mellem transmissionssystemoperatører om systemdriften, men formuleringen af disse bestemmelser må afklares.

Parlamentet ønsker at lade medlemsstaterne udstede undtagelser fra regler for tredjepartsadgang for industriområder. Kommissionen kan principielt støtte undtagelsen for industriområder, som også omfatter lufthavne og jernbaner. Ændringsforslaget går dog for vidt, idet det undtager industriområder fra næsten alle forpligtelser, der gælder for transmissions- og distributionssystemoperatører. En acceptabel løsning kunne være en undtagelse, som er begrænset til de mest byrdefulde administrative forpligtelser, f.eks. tilsynsmyndighedens forhåndsgodkendelse af takster.

4. KONKLUSIONER

Kommissionen er af den opfattelse, at den fælles holdning bibeholder de centrale punkter af Kommissionens forslag. Kommissionen mener, at den fælles holdning på væsentlige punkter opnår en god balance og er et levedygtigt kompromis, som muliggør et velfungerende indre marked for gas og el. Kommissionen mener dog også, at en række af Europa-Parlamentets ændringsforslag ved førstebehandlingen, ikke bør integreres før ved andenbehandlingen.